

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική

ΤΟΜΟΣ Γ

Μιχάλης Τσιμισιζέλης
Καθηγητής Εθνικού
και Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Εξέλιξη και οι Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ελληνικό Δημόσιο

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Εξέλιξη και οι Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γ΄ ΕΚΔΟΣΗ

Σημείωση

Το ΕΑΠ είναι υπεύθυνο για την επιμέλεια έκδοσης και την ανάπτυξη των κειμένων σύμφωνα με τη Μεθοδολογία της εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης. Για την επιστημονική αριότητα και πληρότητα των συγγραμμάτων την αποκλειστική ευθύνη φέρουν οι συγγραφείς, κριτικοί αναγνώστες και ακαδημαϊκοί υπεύθυνοι που ανέλαβαν το έργο αυτό.

Α΄ ΕΚΔΟΣΗ

Copyright © 2000

Για την Ελλάδα και όλο τον κόσμο

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Οδός Παπαφλέσσα & Υψηλάντη, 26222 Πάτρα

Τηλ.: (061) 314094, 314206, Φαξ: (061) 317244

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

του τόμου

Εξέλιξη και οι Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος της Θεματικής Ενότητας

Ιωάννης Κίτης

Συγγραφή

Μιχάλης Τσινιτσιζέλης

Κριτική Ανάγνωση

Παναγιώτης Καζάκος

Επιμέλεια στη Μέθοδο της Εκπαίδευσης από Απόσταση

Ιωάννης Κίτης

Γλωσσική Επιμέλεια

Κατερίνα Μανώλη

Καλλιτεχνική Επιμέλεια

Αλεξάνδρα Αμούργη

Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση

Πέτρος Ηλιάδης

Συντονισμός ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού
και γενική επιμέλεια των εκδόσεων

ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΑΠ/1997-2000

ISBN:960-538-258-X

Σύμφωνα με τον Ν. 2121/1993

*απαγορεύεται η συνολική ή αποσπασματική
αναδημοσίευση του βιβλίου αυτού ή η αναπαραγωγή του
με οποιοδήποτε μέσο, χωρίς την άδεια του εκδότη.*

Β΄ ΕΚΔΟΣΗ

Copyright © 2008

Για την Ελλάδα και όλο τον κόσμο

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Πάροδος Αριστοτέλους 18, 26335 Περιβόλα Πατρών

Τηλ.: (2610) 367300 / Φαξ: (2610) 367350

Για τη Β΄ αναθεωρημένη έκδοση επιπλέον των συντελεστών που πραγματοποίησαν την ανάπτυξη του διδακτικού υλικού της Α΄ έκδοσης, εργάστηκαν οι εξής:

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

της Β΄ έκδοσης του Τόμου

Εξέλιξη και οι Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος του Προγράμματος Σπουδών

Ιωάννης Κεχαγιάς

Αναπληρωτής Καθηγητής Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Συντονιστής της Θεματικής Ενότητας, Επιστημονικός Επιμελητής

Στέλλα Καραγιάννη

Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Συγγραφή και Επιστημονική Επιμέλεια Επικαιροποίησης Β΄ έκδοσης

Μιχάλης Τσινιτσιζέλης

Καθηγητής Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Κριτική Ανάγνωση

(νέου κεφαλαίου 7)

Δρ. Στέλλα Λαδή

Γλωσσική Επιμέλεια

(νέου κεφαλαίου 7)

Κατερίνα Αλεξανδρή

Καλλιτεχνική Επιμέλεια/Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση

Αρτεμης Γλάρου

Συντονισμός ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού

και γενική επιμέλεια των εκδόσεων

ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΑΠ

ISBN: 978-960-538-769-3

Σύμφωνα με το Ν. 2121/1993 απαγορεύεται η συνολική ή αποσπασματική αναδημοσίευση του βιβλίου αυτού ή η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε μέσο, χωρίς την άδεια του εκδότη.

Γ΄ ΕΚΔΟΣΗ

Copyright © 2010

Για την Ελλάδα και όλο τον κόσμο

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Πάροδος Αριστοτέλους 18, 26335 Περιβόλα Πατρών

Τηλ.: (2610) 367300 / Φαξ: (2610) 367350

Για τη Γ΄ αναθεωρημένη έκδοση επιπλέον των συντελεστών που πραγματοποίησαν την ανάπτυξη του διδακτικού υλικού της Α΄ και Β΄ έκδοσης, εργάστηκαν οι εξής:

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

της Γ΄ έκδοσης του Τόμου

Εξέλιξη και οι Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος του Προγράμματος Σπουδών

Γιώργος Αγιομυργιαννάκης

Καθηγητής Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Συντονιστής της Θεματικής Ενότητας, Επιστημονικός Επιμελητής

Στέλλα Καραγιάννη

Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Συγγραφή και Επιστημονική Επιμέλεια Επικαιροποίησης Γ΄ έκδοσης

Μιχάλης Τσινιτσιζέλης

Καθηγητής Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Κριτική Ανάγνωση

(νέου κεφαλαίου 7)

Δρ. Στέλλα Λαδή

Καλλιτεχνική Επιμέλεια/Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση

Άρτεμις Γλάρου

Συντονισμός ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού

και γενική επιμέλεια των εκδόσεων

ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΑΠ

ISBN: 978-960-538-912-3

Σύμφωνα με το Ν. 2121/1993 απαγορεύεται η συνολική ή αποσπασματική αναδημοσίευση του βιβλίου αυτού ή η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε μέσο, χωρίς την άδεια του εκδότη.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική

ΤΟΜΟΣ Γ

**ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΟΙ ΘΕΣΜΟΙ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

Γ΄ ΕΚΔΟΣΗ

ΠΑΤΡΑ 2010

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Ο Μ. Ι. Τσινιτσιζέλης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1955. Σπούδασε στην Ελλάδα και το Η. Βασίλειο και έλαβε το διδακτορικό τον δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο του Manchester το 1985. Έχει δημοσιεύσει εκτενώς στην Ελλάδα και το εξωτερικό σε θέματα Συγκριτικής Πολιτικής, Θεωρίας Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ενοποίησης. Σήμερα είναι Καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	13
-----------------	-----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Έννοια και θεωρίες της ευρωπαϊκής ενοποίησης	17
---	-----------

Σκοπός.....	17
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	17
Έννοιες-Κλειδιά	17
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	18

Ενότητα 1.1

Η έννοια της ευρωπαϊκής ενοποίησης	19
--	----

Ενότητα 1.2

Οι βασικές θεωρίες	22
Σύνοψη.....	28
Παράρτημα	29
Βιβλιογραφία.....	30
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη.....	32

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η ιστορία της ευρωπαϊκής ενοποίησης	33
--	-----------

Σκοπός.....	33
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	33
Έννοιες-Κλειδιά	33
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	34

Ενότητα 2.1

Από το τέλος του Β' Παγκοσμίου πολέμου ως τη δημιουργία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (1958).....	35
---	----

	Ενότητα 2.2
Οι Συνθήκες της Ρώμης (1958)	40
	Ενότητα 2.3
Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (1987)	46
	Ενότητα 2.4
Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (1993)	51
	Ενότητα 2.5
Η Διακυβερνητική Διάσκεψη του 1996 και η Συνθήκη του Άμστερνταμ (1997).....	54
	Ενότητα 2.6
Η Συνθήκη της Νίκαιας	57
	Ενότητα 2.7
Η Συνταγματική Συνθήκη.....	60
	Ενότητα 2.8
Η Μεταρρυθμιστική Συνθήκη (η Συνθήκη της Λισαβόνας)	64
2.8.1 Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	64
2.8.2 Βασικά Χαρακτηριστικά της Συνθήκης της Λισαβόνας	65
Σύνοψη	71
Συνομογραφίες – Γλωσσάρι	73
Παράρτημα 1: Απαντήσεις σε Ασκήσεις Αυτοαξιολόγησης	75
Παράρτημα 2: Ιστορικά/ενημερωτικά στοιχεία για την ευρωπαϊκή ενοποίηση.....	79
Παράρτημα 3: Διακυβερνητικές Διασκέψεις 1950-2007	85
Βιβλιογραφία.....	86
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη.....	87

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	89
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	89
Έννοιες-Κλειδιά	89

Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	89
	Ενότητα 3.1
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή: δομή και σύνθεση	91
	Ενότητα 3.2
Οι λειτουργίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	96
3.2.1 Η πρωτοβουλιακή και η διαμεσολαβητική λειτουργία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.....	96
3.2.2 Η κανονιστική λειτουργία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.....	97
3.2.3 Η διοικητική λειτουργία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.....	98
3.2.4 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μετά τη Συνθήκη της Νίκαιας και τη Συνθήκη της Λισαβόνας	99
Σύνοψη.....	102
Παράρτημα 1: Απαντήσεις σε Ασκήσεις Αυτοαξιολόγησης	103
Παράρτημα 2: Διατελέσαντες Πρόεδροι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	105
Βιβλιογραφία	106
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη.....	107

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Το Συμβούλιο των Υπουργών	109
Σκοπός	109
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	109
Έννοιες-Κλειδιά	109
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	109
	Ενότητα 4.1
Δομή και σύνθεση	110
	Ενότητα 4.2
Διαδικασία λήψης αποφάσεων.....	114
4.2.1 Διαδικασία λήψης αποφάσεων	114
4.2.2 Αλλαγές στη Διαδικασία Λήψης των Αποφάσεων με τη Συνθήκη της Λισαβόνας	119

	Ενότητα 4.3
Είδη της Κοινοτικής Νομοθεσίας (Άρθρο 249 ΣΑΜ)	122
	Ενότητα 4.4
Ενελιξία.....	125
	Ενότητα 4.5
Η Προεδρία του Συμβουλίου	128
Σύνοψη	129
Συντομογραφίες – Γλωσσάρι	130
Παράρτημα: Απαντήσεις σε Ασκήσεις Αυτοαξιολόγησης.....	131
Βιβλιογραφία	134
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη.....	134

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	135
Σκοπός	135
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	135
Έννοιες-Κλειδιά	135
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	135
	Ενότητα 5.1
Σύνθεση και οργάνωση του Ε.Κ.....	136
	Ενότητα 5.2
Διαδικασίες λήψης αποφάσεων	143
	Ενότητα 5.3
Εθνικά Κοινοβούλια και Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	146
Σύνοψη	150
Συντομογραφίες – Γλωσσάρι	151
Παράρτημα: Απαντήσεις σε Ασκήσεις Αυτοαξιολόγησης.....	152
Βιβλιογραφία	154
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη.....	154